

КЛУЧНИ ПРЕДМЕТИ 2024.

Списак предмета које је препоручио правни саветник а
одобрио Биро

Европски суд за људска права
јануар 2025.

НАПОМЕНА

Биро врши тромесечно избор најважнијих предмета којима се бави Суд (који се називају и „кључни предмети“), а на препоруку правног саветника (видети наслов I, поглавља II и III Пословника Суда о њиховим улогама). Ова листа садржи избор кључних предмета за 2024. годину.

Предмети су наведени позивањем на релевантне чланове Конвенције и кључне речи, а затим по абecedном реду по туженој држави и подносиоцу представке. Они су такође наведени по важности као „Кључни предмети“ у HUDOC бази судске праксе.

Подразумевано, све референце су на пресуде Већа. Предмети Великог већа, било да су пресуде или одлуке, означени су са „[ВВ]“. Одлуке су означене са "(одл.)".

Пресуде Већа које још нису „правноснажне“ у смислу члана 44. Конвенције означене су са „“. У случају да се прихвати да било која од тих пресуда буде упућена Великом већу у складу са чланом 43, она неће бити укључена у садашњу листу.

За информације о начину цитирања судске праксе, погледајте [овде](#).

Члан 44. став 2. – Коначне пресуде

Пресуда Већа постаје правноснажна

(а) када странке изјављују да неће тражити да се предмет упути Великом већу; или

(б) три месеца након датума пресуде, ако није затражено прослеђивање предмета Великом већу; или

(в) када веће Великог већа одбије захтев за упућивање на основу члана 43.

Члан 43. – Упућивање Великом већу

1. У року од три месеца од датума пресуде Већа, свака страна у предмету може, у изузетним случајевима, захтевати да се предмет упути Великом већу.
2. Веће од пет судија Великог већа прихватиће захтев ако предмет покреће озбиљно питање које утиче на тумачење или примену Конвенције или њених Протокола, или озбиљно питање од општег значаја.
3. Ако веће прихвати захтев, Велико веће одлучује о предмету путем пресуде.

Садржај

ПРЕДМЕТИ ПО ЧЛАНУ	4
ПРЕДМЕТИ ПО ТУЖЕНОЈ ДРЖАВИ	14
ПРЕДМЕТИ ПО ПОДНОСИОЦУ	16

Предмети по члану

ЧЛАН 1.

ОДГОВОРНОСТ ДРЖАВА

Утврђена територијална надлежност Португала у вези са притужбама групе младих Португалаца због штете изазване климатским променама

Недостатак екстериторијалне јурисдикције преосталих тужених држава: *неприхватљиво*

Duarte Agostinho и други против Португала и 32 других (одл.) [ВВ], број 39371/20, од 9. априла 2024. године

[Одлука](#) | [Правни сажетак](#)

ЈУРИСДИКЦИЈА ДРЖАВА

Француска јурисдикција у погледу даљинског преузимања података корисника EncroChat-а и преноса података о корисницима који се налазе у Уједињеном Краљевству од стране француских власти властима те државе у складу са Европским налогом за истрагу

A.L. и E.J. против Француске (одл.), бр. 44715/20 и 47930/21, од 24. септембра 2024. године

[Одлука](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 4.

Позитивне обавезе
Ефикасна истрага

РОПСТВО

ТРГОВИНА ЉУДИМА

ПРИНУДНИ РАД

Неуспех да се нерегуларне раднице мигранткиње заштите од трговине људима и ропства и да се истраже злочини почињени над њима: *повреда*

F.M. и други против Русије, бр. 71671/16 и 40190/18, од 10. децембра 2024. године (није правоснажно)

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 5.

ЗАКОНОМ ПРОПИСАНИ ПОСТУПАК

Лишење слободе и истражни притвор судије који служи у Међународном резидуалном механизму Уједињених нација за кривичне судове упркос његовом дипломатском имунитету: *повреда*

Aydin Sefa Akay против Турске, број 59/17, од 23. априла 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЛИШЕЊЕ СЛОБОДЕ

Превентивне наредбе о кућном полицијском часу које представљају ограничење слободе издате против подносилаца представки осумњичених за потенцијално учешће у насилним акцијама током самита COP21: *неприхватљиво*

Dotenjouid против Француске, бр. 34749/16 и 79607/17, од 16. маја 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 6.

Члан 6. став 1. (управни и грађански)

ПРИСТУП СУДУ

ГРАЂАНСКА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

Недостатак ефективног приступа суду у вези са притужбом удружења подносиоца представке у вези са ефикасном применом мера ублажавања климатских промена по домаћем закону: *члан 6 примењив; повреда*

Verein KlimaSeniorinnen Schweiz и други против Швајцарске [Вв], број 53600/20, од 9. априла 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

Члан 6. став 1. (грађански)

ПРИСТУП СУДУ

ГРАЂАНСКА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

Притужбе жртава наводних кривичних дела које учествују у кривичном поступку да је нечињење истражног судије довело до застаревања тих кривичних дела, а самим тим и до нерешавања њихових грађанских тужби: *нема повреде*

Fabbri и други против Сан Марина [Вв], бр. 6319/21 и др., од 24. септембра 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

члан 6. став 1. (кривично)

ПРАВИЧНО СУЂЕЊЕ

Валидност одрицања од права на правну помоћ потписаног од стране подносиоца док је био у неевидентираним притвору и патио од симптома одвикавања од дроге: *повреда*

Богдан против Украјине, број 3016/16, од 8. фебруара 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

члан 6. став 2.

ПРЕТПОСТАВКА НЕВИНОСТИ

Одбијање надокнаде због неостварења правде, након поништења кривичних пресуда подносилаца представке као „небезбедних“, због неиспуњавања новог законског теста: *нема повреде*

Nealon and Hallat против Уједињеног Краљевства [Вв], бр. 32483/19 и 35049/19, од 11. јуна 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

члан 6. став 3(в)

ОДБРАНА УЗ ПРАВНУ ПОМОЋ

Валидност одрицања од права на правну помоћ потписаног од стране подносиоца док је био у неевидентираним притвору и патио од симптома одвикавања од дроге: *повреда*

Богдан против Украјине, број 3016/16, од 8. фебруара 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 8.

ПОШТОВАЊЕ ПРИВАТНОГ И ПОРОДИЧНОГ ЖИВОТА

Пропуст тужене државе да испоштује позитивну обавезу борбе против климатских промена: *члан 8. је применљив; повреда*

Verein Klima Seniorinnen и други против Швајцарске [Вв], број 53600/20, од 9. априла 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ПОШТОВАЊЕ ПРИВАТНОГ ЖИВОТА

Претреси лица и куће судије који ради у Међународном резидуалном механизму Уједињених нација за кривичне судове упркос његовом дипломатском имунитету: *повреда*

Aydin Sefa Akay против Турске, број 59/17, од 23. априла 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

Немогућност да се смртно болесном пацијенту, који пати од неизлечиве прогресивне неуродегенеративне болести, помогне у умирању, на основу опште и екстериторијалне забране: *нема повреде*

Daniel Karsai против Мађарске, број 32312/23, од 13. јуна 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

Подносилац представке осуђен за просјачење у пешачкој улици у Копенхагену и осуђен на двадесет дана затвора: *члан 8. није применљив; недопуштено*

Dian против Данске (одл.), број 44002/22, од 21. маја 2024. године

[Одлука](#) | [Правни сажетак](#)

Мере везане за запошљавање изречене здравственим и социјалним здравственим радницима због одбијања да се вакцинишу против Covid-19: *нема повреде*

Pasquinelli и други против Сан Марина, број 24622/22, од 29. августа 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

Медицински третман у облику трансфузије крви датих Јеховином сведоку, током хитне операције, упркос њеном израженом одбијању да се подвргне трансфузији крви било које врсте: *повреда*

Pindo Mulla против Шпаније [Вв], број 15541/20, од 17. септембра 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

Општа и апсолутна кривичноправна забрана куповине сексуалних услуга као део широког законодавног приступа у борби против проституције и трговине људима: *нема повреде*

М. А. и други против Француске, број 63664/19 и др., од 17. септембра 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ПОШТОВАЊЕ ДОМА

Претреси лица и куће судије који ради у Међународном резидуалном механизму Уједињених нација за кривичне судове упркос његовом дипломатском имунитету: *повреда*

Aydin Sefa Akay против Турске, број 59/17, од 23. априла 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ПОЗИТИВНЕ ОБАВЕЗЕ

Пропуст тужене државе да испоштује позитивну обавезу борбе против климатских промена: *члан 8. је применљив; повреда*

Verein KlimaSeniorinnen Schweiz и други против Швајцарске [Вв], број 53600/20, од 9. априла 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

Немогућност да се смртно болесном пацијенту, који пати од неизлечиве прогресивне неуродегенеративне болести, помогне у умирању, на основу опште и екстериторијалне забране: *нема повреде*

Daniel Karsai против Мађарске, број 32312/23, од 13. јуна 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 9.

СЛОБОДА ВЕРОИСПОВЕСТИ

МАНИФЕСТОВАЊЕ ВЕРЕ ИЛИ УВЕРЕЊА

Уредбе у фламаниским и валонским регионима које забрањују клање животиња без претходног омамљивања, уз обезбеђивање реверзибилног омамљивања у ритуалном клању: *нема повреде*

Executief van de Moslims van Belgie и други против Белгије, број 16760/22 и др., од 13. фебруара 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 14.

ДИСКРИМИНАЦИЈА

Уредбе у фламаниским и валонским регионима које забрањују клање животиња без претходног омамљивања, уз обезбеђивање реверзибилног омамљивања у ритуалном клању: *нема повреде*

Executief van de Moslims van Belgie и други против Белгије, број 16760/22 и др., од 13. фебруара 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

Наводна дискриминација пацијената који зависе од лечења за одржавање живота у односу на пацијенте који нису имали такво лечење, и због тога нису могли да убрзају своју смрт одбијањем таквог лечења: *нема повреде*

Daniel Karsai против Мађарске, број 32312/23, од 13. јуна 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

Неактивност домаћих власти које доводи до дискриминације подносиоцима представки као жена које су биле раднице мигранти са нерегуларним имиграционим статусом: *повреда*

F.M. и други против Русије, бр. 71671/16 и 40190/18, од 10. децембра 2024. године (није правоснажно)

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 15.

ДЕРОГАЦИЈА У ВРЕМЕНУ ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Превентивна наредба о кућном полицијском часу, издата против једног од двојице подносилаца представке осумњичених за потенцијално учешће у насилним акцијама током самита COP21, у складу са законима о ванредном стању донетим након терористичких напада: *није обухваћено дерогацијом*

Domenjoud против Француске, бр. 34749/16 и 79607/17, од 16. маја 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 33.

МЕЂУДРЖАВНИ СПОР

Административна пракса руских власти претежно на Криму резултирала је вишеструким кршењима Конвенције

Украјина против Русије (ре Крим) [Вв], бр. 20958/14 и 38334/18, од 25. јуна 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 34.

ЖРТВА

Статус жртве појединачних подносилаца представке и статус (*locus standi*) удружења подносилаца представки у вези са притужбама на климатске промене: *неприхватљиво за појединачне подносиоце представки; статус удружења подносиоца представки потврђен*

Verein KlimaSeniorinnen Schweiz и други против Швајцарске [Вв], број 53600/20, од 9. априла 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

Признат статус жртве без захтева да подносиоци представки доказују чињенице које би довеле до принудног самооптуживања: *прелиминарни приговор одбачен*

A.L. and E.J. против Француске (одл.), бр. 44715/20 и 47930/21, од 24. септембра 2024. године

[Одлука](#) | [Правни сажетак](#)

LOCUS STANDI

Статус жртве појединачних подносилаца представки и статус (*locus standi*) удружења подносилаца представке у вези са притужбама на климатске промене: *неприхватљиво за појединачне подносиоце представки; статус удружења подносилаца представки потврђен*

Verein KlimaSeniorinnen Schweiz и други против Швајцарске [Вв], број 53600/20, од 9. априла 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 35.

Члан 35. став 1.

ИСЦРПЉИВАЊЕ ДОМАЋИХ ПРАВНИХ ЛЕКОВА

ДЕЛОТВОРАН ДОМАЋИ ПРАВНИ ЛЕК

Обраћање Суду без коришћења било ког од правних средстава доступних у португалском домаћем правном

поретку у вези са притужбама на климатске промене:
недопуштено

Duarte Agostinho и други против Португала и 32 других (одл.) [Вв], број 39371/20, од 9. априла 2024. године

[Одлука](#) | [Правни сажетак](#)

Британски подносиоци представки нису искористили домаћи правни лек у Француској подобан да делотворно оспори пренос података који је захтеван европским налогом за истрагу који је издало Уједињено Краљевство и против мере преузимања података:
недопуштено

A.L. и E.J против Француске (одл.), бр. 44715/20 и 47930/21, од 24. септембра 2024. године

[Одлука](#) | [Правни сажетак](#)

члан 35. став 3(а)

RATIONE PERSONAE

Притужба бившег градоначелника општине *Grande-Synthe* на недовољну акцију Француске да спречи климатске промене: *недопуштено (некомпатибилно ratione personae)*

Carême против Француске (одл.) [Вв], број 7189/21, од 9. априла 2024. године

[Одлука](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 46.

Члан 46. став 2.

ИЗВРШЕЊЕ ПРЕСУДЕ

ИНДИВИДУАЛНЕ МЕРЕ

Тужена држава треба да предузме мере да обезбеди сигуран повратак затвореника пребачених са Крима у казнене објекте који се налазе на територији Руске Федерације

Украјина против Русије (re Crimea) [Вв], бр. 20958/14 и 38334/18, од 25. јуна 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 1. ПРОТОКОЛА БР.1

Члан 1. став 1.

МИРНО УЖИВАЊЕ ИМОВИНЕ

Наредба за конфискацију коју су издале италијанске власти са циљем да се из *Getty* музеја у САД-у извуче бронзана статуа из класичног грчког периода: *нема повреде*

The J. Paul Getty Trust и други против Италије, број 35271/19, од 2. маја 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 1. ПРОТОКОЛА БР. 12.

ОПШТА ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Максимална старост од 35 година на јавном конкурс за запошљавање полицијских службеника најнижег чина неопходног за обезбеђивање и одржавање функционалног капацитета полиције: *нема повреде*

Ferrero Quintana против Шпаније, број 2669/19, од 26. новембра 2024. године (није правоснажно)

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ЧЛАН 2. ПРОТОКОЛА бр. 4.

члан 2. став 1.

СЛОБОДА КРЕТАЊА

Издата је превентивна наредба о кућном полицијском часу - у складу са законима о ванредном стању донесеним након терористичких напада - против двојице подносилаца представки осумњичених за потенцијално учешће у насилним акцијама током самита COP21: *нема повреде, повреда*

Ferrero Quintana против Француске, бр. 34749/16 и 79607/17, од 16. маја 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

Предмети по туженим државама

БЕЛГИЈА

Executief van de Moslims van België и други против Белгије, број 16760/22 и др., од 13. фебруара 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ДАНСКА

Dian против Данске (одл.), број 44002/22, од 21. маја 2024. године

[Одлука](#) | [Правни сажетак](#)

ФРАНЦУСКА

A.L. и E.J. против Француске (одл.), бр. 44715/20 и 47930/21, одлука од 24. септембра 2024.

[Одлука](#) | [Правни сажетак](#)

Carete против Француске (одл.) [Вв], број 7189/21, од 9. априла 2024. године

[Одлука](#) | [Правни сажетак](#)

Doménjoud против Француске, бр. 34749/16 и 79607/17, од 16. маја 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

M. A. и други против Француске, број 63664/19 и др., од 17. септембра 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

МАЂАРСКА

Daniel Karsai против Мађарске, број 32312/23, од 13. јуна 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ИТАЛИЈА

The J. Paul Getty Trust и други против Италије, број 35271/19, од 2. маја 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

ПОРТУГАЛ

Duarte Agostinho и други против Португала и 32 других (одл.) [Вв], број 39371/20, од 9. априла 2024. године

[Одлука](#) | [Правни сажетак](#)

РУСИЈА

F.M. и други против Русије, бр. 71671/16 и 40190/18, од 10. децембра 2024. (није правоснажна)

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

Украјина против Русије (re Crimea) [Вв], број 20958/14 и 38334/18, од 25. јуна 2024. године

[Пресуда](#) | [Правни сажетак](#)

САН МАРИНО

Fabri i други против Сан Марина [ВВ], број 6319/21 и др., од 24. септембра 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

Pasquinelli i други против Сан Марина, број 24622/22, од 29. августа 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

ШПАНИЈА

Ferrero Quintana против Шпаније, број 2669/19, од 26. новембра 2024. године (није правоснажна)

Пресуда | Правни сажетак

Pindo Mulla против Шпаније [ВВ], број 15541/20, од 17 септембра 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

ШВАЈЦАРСКА

Verein KlimaSeniorinnen Schweiz i други против Швајцарске [ВВ], број 53600/20, од 9. априла 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

ТУРСКА

Aydin Sefa Akay против Турске, број 59/17, од 23. априла 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

УКРАЈИНА

Vogdan против Украјине, број 3016/16, од 8. фебруара 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

УЈЕДИЊЕНО КРАЉЕВСТВО

Nealon i Hallam против Уједињеног Краљевства [ВВ], бр. 32483/19 и 35049/19, од 11. јуна 2024. године

Пресуда | правни сажетак

Предмети по подносиоцу

A

A.L. and E.J. против Француске (одл.), бр. 44715/20 и 47930/21, одлука од 24. септембра 2024. године

Одлука | Правни сажетак

Aydin Sefa Akay против Турске, број 59/17, од 23. априла 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

Б

Bogdan против Украјине, број 3016/16, од 8. фебруара 2024. године |

Пресуда | Правни сажетак

Ц

Careme против Француске (одл.) [ВВ], број 7189/21, од 9. априла 2024. године

Одлука | Правни сажетак

Д

Daniel Karsai против Мађарске, број 32312/23, од 13. јуна 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

Dian против Данске (одл.), број 44002/22, од 21. маја 2024. године

Одлука | Правни сажетак

Domenjoud против Француске, бр. 34749/16 и 79607/17, од 16. маја 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

Duarte Agostinho и други против Португала и 32 других (одл.) [ВВ], број 39371/20, од 9. априла 2024. године

Одлука | Правни сажетак

Е

Executief van de Moslims van Belgie и други против Белгије, број 16760/22 и др., од 13. фебруара 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

Ф

F.M. и други против Русије, бр. 71671/16 и 40190/18, од 10. децембра 2024. године (није правоснажно)

Пресуда | Правни сажетак

Fabbri и други против Сан Марина [ВВ], број 6319/21 и др., од 24. септембра 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

Ferrero Quintana против Шпаније, број 2669/19, од 26. новембра 2024. године (није правоснажно)

Пресуда | Правни сажетак

М

М. А. и други против Француске, број 63664/19 и др., од 17. септембра 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

Н

Nealon and Hallam против Уједињеног Краљевства [ВВ], бр. 32483/19 и 35049/19, од 11. јуна 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

П

Pasquinelli и други против Сан Марина, број 24622/22, од 29. августа 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

Pindo Mulla против Шпаније [ВВ], број 15541/20, од 17. септембра 2024

Пресуда | Правни сажетак

Т

The J. Paul Getty Trust и други против Италије, број 35271/19, од 2. маја 2024. године

Пресуда | Правни сажетак

У

Украјина против Русије (re Crimea) [ВВ], бр. 20958/14 и 38334/18, од 25. јуна 2024.

године

Пресуда | Правни сажетак

В

Verein KlimaSeniorinnen Schweiz и други против Швајцарске [ВВ], број 53600/20, од 9. априла 2024. године

Пресуда | Правни сажетак